

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Василя Стефаника

Затверджую
Проректор
науково-педагогічної роботи
проф. Шарий В. [Signature]
"31" 02/2021 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Медіаосвіта»

Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»
Рівень освіти Другий (магістерський)
Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Педагогічний факультет

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від "27" серпня 2021р.

Робоча програма з «Медіаосвіта»
для студентів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»
«27 серпня 2021 року – 12 с.

Розробник:

Прокопів Любов Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки імені Богдана Ступарика

Протокол №1 від «27» серпня 2021 року

Завідувач кафедри педагогіки (доц. Любов ПРОКОПІВ)

«27» серпня 2021 року

Схвалено Науково-методичною радою Педагогічного факультету
Протокол від «27» 08 2021 року № 1

«27» серпня 2021 року Голова (доц. Р.Я. Романишин)

©ПрокопівЛ.М., 2021

© Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника, 2021

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань «Освіта/Педагогіка»	Цикл професійної та практичної підготовки	
Модулів – 1	Спеціальність – 011 «Освітні, педагогічні науки»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	рівень: другий (магістерський)	10 год.	4
		Практичні, семінарські	
		20 год.	6
		Самостійна робота	
		60 год.	80
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33,7 / 60,3

для заочної форми навчання – 11 / 89

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни:

розвиток здібностей до творчої професійної діяльності, зв'язок і організація навчання з рівнем формування професійних компетентностей.

Завдання викладання дисципліни:

- розвиток здібностей до творчої професійної діяльності,
- зв'язок і організація навчання з формуванням професійних компетентностей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*:

- визначати сутність медіакомпетентності;
- дидактичні, психолого-педагогічні і методичні аспекти застосування медіа в навчанні і вихованні;
- вплив різних медіазасобів на навчання і виховання молоді, можливих наслідків їх негативного впливу.

уміти:

- розпізнавати маніпулятивну медіа інформацію;
  - аналізувати і критично сприймати медіатексти;
  - розпізнавати можливі наслідків їх негативного впливу;
  - планувати, організовувати та здійснювати мультимедійний супровід освітньої діяльності викладача ЗВО;
  - розкривати дидактичні, психолого-педагогічні і методичні аспекти застосування медіа в навчанні й вихованні;
  - вивчати вплив різних медіазасобів на навчання й виховання у ЗВО, можливих наслідків їхнього негативного впливу
  - проводити мультимедіа заняття на відповідному рівні;
- обирати інноваційні медіаресурси та застосовувати медіаосвітні технології в освітньому процесі ЗВО.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові компетентності)

СК 1. Здатність проектувати і досліджувати освітні системи.

СК 2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.

СК 5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.

СК 8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

Технології навчання: медіа навчання, перевернуте навчання, змішане навчання, проектно-орієнтоване навчання, консалтингові освітні технології.

Програмні результати навчання

РН 2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

РН 3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

РН 4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проектів.

РН 7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

РН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

Технології навчання : коучингові та консалтингові освітні технології; сучасні технології навчання та організації освітнього процесу, цифрові технології, технології дистанційного навчання.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРЕТИЧНИЙ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ

ТЕМА 1. Медіаосвіта – інноваційний розділ дидактики ххі століття

Історичний дискурс походження та значення терміну «медіаосвіта». Категоріальний апарат медіа та її зв'язок з іншими навчальними дисциплінами. Методи, технології, форми, принципи, функції медіа у ЗВО. Основні завдання медіадидактики.

ТЕМА 2. Медіаосвіта та медіаграмотність - основні складові медіакомпетентності викладача ЗВО.

Основні теорії походження медіаосвіти. Сутність поняття «медіаосвіта». Медіаграмотність, медіакультура та медіакомпетентність педагога. Складові медійно-інформаційної грамотності викладача ЗВО. Критичне мислення як складова медіакомпетентності сучасного науково-педагогічного працівника.

ТЕМА 3. Медіапростір зво. розвиток медіадидактики вищої школи

Організаційно-дидактичні засади формування медіапростору освітнього закладу. Сутність, цілі та завдання медіапростору викладача. Медіаосвітній простір закладу вищої освіти як чинник формування та розвитку особистості. Провідні форми, методи та технології медіавиховання. Методичні прийоми організації медіапростору.

ТЕМА 4. Дидактичний потенціал інноваційних медіаосвітніх та мультимедійних технологій. Основи медіакультури майбутніх викладачів ЗВО.

Особливості організації мультимедійних занять у ЗВО. Навчальні цілі та завдання мультимедійного заняття. Алгоритм мультимедійного заняття. Характеристика етапів заняття. Переваги та недоліки мультимедійного заняття. Техніка зворотнього зв'язку. Використання електронних медіа у структурі мультимедійного заняття.

ТЕМА 5. Використання форматів медіа в освітньому просторі ЗВО. Технологія і методологія розробки медіакурсів

Поняття про медіатекст та його види. Схема дослідження медіатекстів Використання комп'ютерних технологій на заняттях у ЗВО (інтерактивні комп'ютерні флеш ігрові вправи,

інтелектуально творчі завдання). QR-коди та можливості їх використання в освітньому процесі. Створення ментальних карт як інтерактивна форма роботи на занятті. Креолізовані тексти та їх види. Умови для організації модульного навчання.

ПРАКТИЧНИЙ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ

ТЕМА 1. Освітній інструментарій медійно-інформаційної грамотності педагога

Сутність поняття «медіаосвітня технологія». Дидактичний потенціал застосування медіатехнологій в освітньому процесі школи. Функції медіаосвітніх технологій. Класифікація медіаосвітніх технологій та їх види. Об'єкти медіаосвітніх технологій, інтегрованих у зміст навчальних предметів. Використання медіаосвітніх технологій на заняттях у ЗВО. Технологічний інструментарій: технології перевернутого навчання, технології проєктної діяльності, кейс-технології, техніки зворотнього зв'язку, сторітеллінг, метод портфоліо.

ТЕМА 2. Організаційно-дидактичні умови формування медіапростору ЗВО.

Сутність поняття «медіапростір», інформаційний простір освітнього закладу. Проблема медіасоціалізації особистості в освітньому медіапросторі. Суб'єкти медіапростору ЗВО. Роль викладача у формуванні медіапростору ЗВО.

ТЕМА 3. Інформаційний менеджмент у професійній діяльності викладача

Складові та сутність поняття «інформаційний менеджмент». Джерела та властивості інформації. Освітні ресурси та дидактичні можливості Інтернету. Мережеві технології як засіб надання рівного доступу до якісної освіти. Реалізація освітньо-комунікаційної функції в інформаційному просторі. Медіа як ресурс розвитку та соціалізації особистості.

ТЕМА 4. Моделювання структури заняття з елементами медіаосвітніх технологій

Методичні засади проєктування медіазаняття. Алгоритм підготовки та проведення медіазаняття у ЗВО. Підбір медіаосвітніх технологій та медіаресурсів. Аналіз дидактичних можливостей мультимедійних засобів навчання. Техніка зворотного зв'язку на мультимедійному занятті. Розвиток інноваційної поведінки викладача.

ТЕМА 5. Методи і прийоми медіадидактики

Особливості застосування медіаосвітніх ресурсів у ЗВО. Методи організації навчання з використанням медіаресурсів. Використання інноваційних медіазасобів навчання під час проведення лекційних і практичних занять у ЗВО. Характеристика методичних прийомів «медіадидактики»: прийом «лупа»; прийом «анімаційна евристика»; прийом «перегортання»; прийом «шторка» («завіса»); прийом «шторка-пауза»; прийом «упіймай помилку»; інтерактивний опорний конспект; анімовані кросворди; анімаційна ретроспектива.

ТЕМА 6. Технології аналізу медіатекстів «досліджуємо медіа»

Технології аналізу медіатекстів у вищій школі. Методика роботи педагога з медіатекстами. Технології роботи з креолізованими текстами: комікси, буктрейлер, фотоколажі, постер, інтерактивний плакат, скрайбінг, віртуальна дошка, віртуальні й інтерактивні екскурсії (тематичні, бібліографічні). Написання анотацій на книгу (твір), підготовка фотографій, малюнків, колажів, малювання обкладинки до книжки, створення рекламних продуктів на тему читання книги, підготовка інтерактивних коментарів до твору, створення блогів (інтернет-щоденників). Інтеграція медіа в навчальні предмети ОПШ. Аналіз ОПШ: медіаосвітній контекст. Способи інтеграції медіаосвітніх технологій та освітнього контенту навчальних програм для ЗВО. Технологія управління навчально-творчою діяльністю студентів.

ТЕМА 7-8. Технології створення та використання презентацій з фаху

Суть технологій створення презентацій. З історії виникнення презентацій. Типи

презентацій. Готовність викладача до презентацій. Практичні етапи роботи над презентаціями. Захист та оцінювання презентацій.

ТЕМА 9-10. Технологічно-педагогічний інструментарій створення сайту, електронного портфоліо, медіа-кейсів викладачів та студентів

Технологія та техніка створення медіа-сайту. Види електронних портфоліо викладача ЗВО. Алгоритм роботи з медіакейсами. Ефективні моделі проведення онлайн заходів: віртуальна екскурсія, телеконференція, відеолекції, навчальні та тренувальні системи.

5. Структура навчальної дисципліни

Тематика курсу				
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
<p>Тема 1. Медіаосвіта – інноваційний розділ дидактики XXI століття</p> <p>Історичний дискурс походження та значення терміну «медіаосвіти» . Категоріальний апарат медіа та її зв'язки з іншими навчальними дисциплінами. Методи, технології форми, принципи, функції медіа у ЗВО. Основні завдання медіаосвіти</p>	20	2	4	14
<p>Тема 2. Медіаосвіта та медіаграмотність - основні складові медіакомпетентності викладача ЗВО</p> <p>Основні теорії походження медіадидактики. Сутність поняття «медіаосвіта». Медіаграмотність, медіакультура та медіакомпетентність педагога. Складові медійно-інформаційної грамотності викладача ЗВО . Критичне мислення як складова медіакомпетентності сучасного викладача</p>	18	2	4	12
<p>Тема 3. Медіапростір ЗВО. Розвиток медіадидактики вищої школи</p> <p>Організаційно-дидактичні засади формування медіапростору освітнього закладу. Сутність, цілі та завдання медіапростору вчителя філолога. Медіаосвітній простір освітнього закладу як чинники формування та розвитку особистості. Провідні форми, методи та технології медіавиховання.</p>	18	2	4	12

Методичні прийоми організації медіапростору				
<p>Тема 4. Дидактичний потенціал інноваційних медіаосвітніх та мультимедійних технологій. Основи медіакультури майбутніх викладачів ЗВО.</p> <p>Особливості організації мультимедійних занять у ЗВО. Навчальні цілі та завдання мультимедійного заняття. Алгоритм мультимедійного заняття. Характеристика етапів заняття. Переваги та недоліки мультимедійного заняття. Техніка зворотнього зв'язку. Використання електронних медіа в структурі мультимедійного заняття.</p>	16	2	4	10
<p>Тема 5. Використання форматів медіа в освітньому просторі зво. технологія і методологія розробки медіакурсів</p> <p>Поняття про медіатекст та його види. Схема дослідження медіатекстів Використання комп'ютерних технологій на заняттях у ЗВО (інтерактивні комп'ютерні флеш ігрові вправи, інтелектуально творчі завдання). QR-коди та можливості їх використання в освітньому процесі. Створення ментальних карт як інтерактивна форма роботи на занятті. Креолізовані тексти та їх види. Умови для організації модульного навчання.</p>	18	2	4	12

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	заочна форма			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Медіаосвіта – інноваційний розділ дидактики XXI століття	18	2		16
Тема 2. Медіаосвіта та медіаграмотність - основні складові медіакомпетентності викладача ЗВО	18		2	16
Тема 3. Медіапростір ЗВО. Розвиток медіадидактики вищої школи	16			16
Тема 4. Дидактичний потенціал інноваційних медіаосвітніх та мультимедійних технологій. Основи медіакультури майбутніх викладачів ЗВО.	20	2	2	16

Тема 5. Використання форматів медіа в освітньому просторі зво. технологія і методологія розробки медіакурсів	18		2	16
Усього годин	90	4	6	80

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Освітній інструментарій медійно-інформаційної грамотності викладача	2	
2.	Тема 2. Організаційно-дидактичні умови формування медіапростору ЗВО	2	2
3	Тема 3. Інформаційний менеджмент у професійній діяльності викладача	2	
4	Тема 4. Моделювання структури заняття у з елементами медіаосвітніх технологій	2	2
5.	Тема 5. Методи і прийоми медіадидактики.	2	
6	Тема 6. Технології аналізу медіатекстів «Досліджуємо медіа».	2	
7	Тема 7-8. Технології створення та використання презентацій на з фаху.	4	
8.	Тема 9-10. Технологічно-педагогічний інструментарій створення сайту, електронного портфоліо, медіа-кейсів викладачів та студентів	4	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	годин	
		денна	заочна
1	Освітній інструментарій медійно-інформаційної грамотності викладача	8	8
2	Організаційно-дидактичні умови формування медіапростору ЗВО	6	8
3	Інформаційний менеджмент у професійній діяльності викладача	6	8
4	Моделювання структури заняття у з елементами медіаосвітніх технологій	6	16
5	Методи і прийоми медіадидактики.	6	8
6	Технології аналізу медіатекстів «Досліджуємо медіа».	6	8
7	Технології створення та використання презентацій на з фаху.	10	8
8	Технологічно-педагогічний інструментарій створення сайту, електронного портфоліо, медіа-кейсів викладачів та студентів	12	16
	Разом	60	80

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання з навчальної дисципліни оформляється у вигляді творчого завдання чи створення портфоліо на одну з поданих тем:

9. Методи навчання

Технології навчання: консалтингові освітні технології, технології управління, перевернуте навчання, змішане навчання, проектно-орієнтоване навчання, розв'язання управлінських ситуацій.

Під час вивчення навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання як: лекція, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, робота з підручником, ілюстрування, відеометод, дидактична гра, практична робота тощо.

Під час проведення лекцій використовуються аналітичний, індуктивний та дедуктивний методи. За рівнем самостійної розумової діяльності – проблемний виклад та частково-пошуковий метод.

Структура практичного заняття включає: дискусії, діалог, мозкову атаку, «кейс»-метод, ситуаційні вправи, роботу в групах, тестові завдання, письмову роботу, питання для обговорення, практичні завдання, дискусію, підведення підсумків та рекомендовану літературу.

10. Методи контролю

Контроль здійснюється шляхом індивідуального і фронтального опитування студентів; метод письмового контролю – здійснюється за допомогою самостійних робіт та контрольної роботи; метод тестового контролю – виконання спеціальних тестових завдань; метод самоконтролю та ін.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів, які отримують студенти під час семінарських занять, за індивідуальне завдання та контрольну роботу, а також оцінювання екзаменаційної роботи здійснюється відповідно до п. 4 Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf

12. Система оцінювання курсу (зразок)

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське заняття, написання кейсів	30
Самостійна робота	10
Тести	30
КСР	20
Творчі завдання	20
Максимальна кількість балів	100

13. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та ін
-----------------------------------	--

14. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
26-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Баришполець О. Т., Найдьонова Л. А., Мироненко Г. В. та ін. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід: *навч.-метод. посіб.* Київ: Міленіум, 2018. 440 с.
2. Батьки, діти та медіа: путівник із батьківського посередництва / О. Волошенюк, О. Мокрогуз; за ред. В. Іванова, О. Волошенюк. Київ: ЦВП, АУП, 2017. 79 с.
3. [Драйден Г., Вос Дж. «Революція у навчанні»](#)/ Переклала з англійської - Мирослава Товкало. Київ, 2011. 542 с.
4. Енциклопедія освіти / головний ред. В. Г. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. С. 481-482.
5. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) (2018). URL: https://ms.detector.media/mediaprosvita/mediasvita/kontseptsiya_vprovadzhennya_mediasviti_v_ukraini_nova_redaktsiya
6. Медіаосвіта та медіаграмотність: *підручник* / за науковою редакцією В. В. Різуна. Київ: Центр вільної преси, 2019. 352 с.
7. Практична медіаосвіта: авторські уроки / ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за науковою редакцією В. В. Різуна, Череповської Н. Візуальна медіакультура учнів ЗОШ. Київ, 2019. С.112–125.
8. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ЗВО: *навч.-метод. посіб.* Івано-Франківськ, 2017. 166 с.
9. Хрестоматія з «Медіаосвіти» / упоряд. Прокопів Л.М. URL: <https://pnu.edu.ua/%0/>
10. Шейбе С., Рогоу Ф. Медіаграмотність: *підручник* / Сінді Шейбе, Фейс Рогоу/ Перекл. з англ. С. Дьома; за заг. ред. В.Ф. Іванова. Київ: Центр вільної преси, Академія української преси. 2018. 319 с.

Додаткова

1. 15 кращих проєктів з медіаграмотності. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2455061-15-krasih-ukrainskih-proektiv-z-mediagramotnosti.html>
2. Gonnet, J. (2001). Education aux medias: Les controversies fecondes. Paris: CNDP, Hachette, 144 p.
3. Masterman, L. A rationale for Media Education // Media Literacy in the Information Age: Current perspectives (pp. 15-68). New Brunswick, 1997.
4. Thoman E., Jolls T. Literacy for the 21st Century: An Overview & Orientation Guide To Media Literacy Education. Centre for Media Literacy. Tessa Jolls 2008. 87 p.
5. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід : навч.-метод. зб. / О. Т. Баришполець [та ін.]; за ред. Л. А. Найдьонової Київ: Міленіум, 2009. 440 с.
6. Прокопів Л. М. Сидорук О.М. Використання інноваційних технологій навчання як ефективної комунікації в освітньому процесі закладу вищої освіти. *Освітні обрії*. 2020. №1(15). С. 75-79
7. Стинська В., Прокопів Л., Серман Л. «Soft skills» у практиці підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти. *Гірська школа українських Карпат*. 2021. № 24. С. 100–104.